

Nummer 14

Verzameld door Wim Smeets

Hieronder treft u een kort overzicht aan van allerlei vogelkoppen (met een vogelnaam of vogelaanduiding) met een verkorte inhoud van de bijbehorende artikelen die in verscheidene Nederlandse bladen zijn verschenen.

De mossel en de eidereend

Elsevier, 10 augustus 2002.

In een artikel van Simon Roozendaal wordt gesteld: 'Zijn er over een paar jaar nog steeds Zeeuwse mosselen? Als het aan de milieubeweging ligt niet. Ter protectie van de Eidereend moeten er maatregelen komen, waardoor vermoedelijk veel Eidereenden zullen sterven'.

Uit een reactie van een week later door K. de Pater blijkt dat het artikel de plank volkomen mislaat. De voedselreservering voor Eidereenden moet ruimer worden genomen. Zeker na enkele jaren van massale sterfte door gebrek aan voedsel.

Actie tegen afschieten holenduiven

Veluws Dagblad/Amersfoortse Courant, 12 augustus 2002.

De provincie Flevoland heeft de Stichting Faunabeheer toestemming gegeven om in Zeewolde op Holenduiven te jagen. De vogels berokkenen schade aan de graanoogst. Ook vorige jaren werd er vergunning verleend voor afschot van Holenduiven. Hieruit blijkt wel dat het afschieten van Holenduiven niet helpt. Er is bezwaar aangetekend tegen de vergunning.

Zeldzame bijeneters gesignaleerd

De Telegraaf, 22 augustus 2002.

Op het militaire oefenterrein De Marnewaard in het Lauwersmeergebied heeft een paartje Bijeneters met succes vier jongen grootgebracht. Het is de eerste keer dat er in de provincie Groningen een nestje Bijeneters is uitgebroed. Vorig jaar werd de vogelsoort voor het eerst gesignaleerd in Groningen, bij Harkstede. Dat paartje heeft echter niet gebroed, het werd

De voedselreservering voor de Eidereend moet ruimer worden.

Foto: Wim Smeets

De witte kontveren van de Korhaan doen denken aan de kanten onderbroek van een revuedanseres.

Foto: Wim Smeets

verstoord door een te opdringerige 'natuurfotograaf'.

Oervogel bezocht ook Limburg
de Volkskrant, 7 september 2002.

Voor het eerst zijn in Europa resten gevonden van een *Ichthyornis*-achtige oervogel. De fossiele botjes van 66 miljoen jaar oud zaten in het mergel bij Maastricht. Hij is bijzonder want het is voor het eerst dat in Europa een beest van zijn type is ontdekt. De fossiele resten zijn te zien in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Thai in greep van vogelnestjeskoorts
NRC Handelsblad, 10 september 2002.
In het zuiden van Thailand verdienen voorheen straatarme dorpsbewoners geld als water met vogelnestjes. De vijftigjarige zakenman Pattapol heeft zelfs een vijf verdiepingen tellende (vogel)huis laten bouwen in Pak Pannang. 'Als ik geld nodig heb, pak ik mijn ladder, mijn pluimrimes en mijn zaklantaarn en krab een paar nestjes van de muur. Mijn vogelhuis is mijn geldautomaat'. Het betreft hier gierzwaluwen van de soort *Aerodramus fuciphagus* (red. *Collocalia fuciphaga* = Eetbaar-nestsalangaan). Deze vogels maken nestjes van hun eigen witte

speeksel. De harde nestjes hebben het uiterlijk van fiberglas en gaan in vogelnestjessoep. Eén kommetje soep kost al gauw vijftig euro.

Pompeblédmees in tuin in Hurdegaryp
Leeuwarder Courant, 17 september 2002.
Een Pompeblédmees was dit voorjaar regelmatig te zien in de tuin van waarnemer Van Hermen uit Hurdegaryp. De buik van deze Koolmees is volledig zwart tot onder de vleugels en op de borst aan beide zijden zit een geel pompebléd, ter hoogte van de knie van de poot zit aan het bovenbeen een opvallend wit gekleurde broek. Stilletjes heeft hij al de Latijnse naam *Parus major frieslandia* gekregen. Het kan een genetische afwijking zijn, waarbij bij deze vogel de melanistische buikkleur overheerst. Het zou interessant zijn te weten of en waar deze vogel gebroed heeft en of er nakomelingen zijn die dezelfde afwijking hebben. Jan de Jong wacht op reacties, per e-mail j.d.jong@wolmail.nl.

Het troetelhoen eist een droge lente
Trouw, 19 september 2002.
Zijn witte kontveren doen denken aan de kanten onderbroek van een revue-

Ijsvogel ziet glas niet zitten.

Foto: Wim Smeets

danseres. Boven het oog is de haan verfraaid met felrode rozen. Natuurbeschermers doen er alles aan om de 'kor' voor Nederland te behouden, ze stellen zelfs voor een compleet bosgebied voor hem te kappen. Maar als de junimaand koud en nat is, helpt zelfs dat niet meer. Het Korhoen (korhen of korhaan) komt nog voor op de Sallandse Heuvelrug, maar het is alleen de vraag hoe lang nog. Het perspectief voor de kleine restpopulatie is somber, ondanks alle aanbevelingen en maatregelen van de afgelopen jaren. Het aarzelende herstel lijkt niet door te zetten. Dit jaar vormt een absoluut dieptepunt met nog maar acht getelde hanen in het gebied.

Ijsvogel ziet glas niet zitten

Streng winter kan recordaantal broedparen doen verdwijnen
Reformatorisch Dagblad, 24 september 2002.

De Ijsvogel doet het goed. De toekomst van de schuwe beekvisser blijft echter onzeker. Tijdens strenge winters kan de populatie als sneeuw voor de zon verdwijnen door voedselgebrek. Bovendien gooit de exotisch gekleurde koukleum met een paar bijzondere ogen zijn eigen glazen in. De onervaren jonge vogels zijn nog niet

bekend met het fenomeen glas en vliegen pardoos tegen ruiten aan. 'Het schijnt dat ze hun prooi onder water zien dankzij een laagje olie op de ogen. Helaas neemt dit mechanisme niet alleen de spiegeling van het water weg, maar ook die van glas'.

Eksters hebben niets te verbergen

Alleseter voedt zich met insecten, patat, kadavers en mereljongen
De Telegraaf, 28 september 2002.

Eksters zijn alleseters. Je kunt ze betrapen op patat met mayonaise maar ook op het eten van een kadaver. Het grootste deel van hun voedsel bestaat uit insecten, zoals langpootmuggen en kevers. Ook landbouwgewassen zoals maïs, granen en peulvruchten versmaden zij niet. Behalve in het voorjaar, als ze jongen hebben gaan ze op roof. In de korte periode dat Eksters hun eigen kroost groot moeten brengen, halen ze eieren en jongen uit de slecht verstopte nesten van andere vogels. Dit eiwitrijke voedsel is precies wat hun jongen nodig hebben. Eksters hebben slechts één broedsel per jaar, het roven duurt slechts een week of zes.

Ontrouwe plevier dient goed doel

de Volkskrant, 12 oktober 2002.
Bij een drietal waadvogels zijn het manne-

tje en het vrouwtje vaker ontrouw naarmate ze meer aan elkaar verwant zijn. Een van de onderzochte vogels is de Strandplevier, die ook in Nederland broedt. De beide andere onderzochte soorten waadvogels komen niet in ons land voor. Naarmate de beide partners genetisch meer verwant zijn, is de kans groter dat er buitenechtelijke eieren in hun nest liggen. Dat is waarschijnlijk een aanpassing om inteelt te voorkomen. Hoe de vogels in staat zijn hun verwantschap vast te stellen is een raadsel.

Vogels dood door blauwalg

De Telegraaf, 19 oktober 2002.

De door giftige blauwalgen veroorzaakte massale vogelsterfte in de Zeeuwse randmeren Krammer-Volkerak en Zoommeer loopt uit op een regelrechte natuur-ramp. Tot nu toe zijn bijna vijfduizend dode vogels geruimd. De slachting treft vooral de Wintertaling. Van de gevonden dode vogels behoort de helft, ruim 2000

vogels, tot deze in Nederland schaarse eendensoort.

Rode Lijst van vogels op Texel

Texelse Courant, 3 november 2002

Ondanks alle bescherming die in het wild levende vogels op papier krijgen, gaat het met veel soorten niet goed. Het aantal bedreigde soorten neemt eerder toe dan af, constateert de Vogelwerkgroep Texel. De groep maakt zich ook zorgen over het eiland zelf. Reden voor het uitgeven van een Rode Lijst van vogels op Texel. De lijst vermeldt bedreigde, kwetsbare en gevoelige broedvogels van Texel waaraan bijzondere aandacht moet worden besteed. Op 2 november overhandigde voorzitter Andri Binsbergen het boekje aan wethouder Nel Eelman.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten. (033) 298 31 47, e-mail: smeets.foto@hetnet.nl, internet: <http://www.wimsmeets.nl>.